

Asia: VN/23928/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain ja jätelain 118 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Olisiko biokaasulaitosten osalta nykytilanne ehdotettua sääntelyä parempi ja selkeämpi, jos ohjeistuksella varmistettaisiin, että sääntelyä sovellettaisiin samalla tavalla kaikissa kunnissa? Olisiko siis parempi, että biokaasulaitoksilta edellytettäisiin aina ympäristölupaa, eikä biokaasulaitoksen menettely vaikuttaisi eläinsuojaan menettelyihin?

-

Olisi myös mahdollista säätää niin, että biokaasulaitokset olisivat aina lupamenettelyssä ja ilmoituksenvarainen eläinsuoja olisi yhdessä biokaasulaitoksen kanssa aina kunnan lupamenettelyssä silloin, kun laitoksen käsittelymäärä on alle 20 000 tonnia vuodessa. Menettely ei siis riippuisi siitä, käsitelläänkö eläinsuojan biokaasulaitoksessa vain oman tilan syötteitä vai tuodaanko niitä myös muualta. Mitä mieltä olette tästä sääntelyvaihtoehdosta?

-

Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan: ”Jos biokaasulaitos kuuluu hyvin pienelle eläinsuojalle, jolta ei edellytetä ilmoitusmenettelyä, olisi biokaasulaitoksesta tehtävä oma ilmoituksensa.” Pitäisikö näiden eläinsuojien biokaasulaitosten olla lupamenettelyssä vai voidaanko ne käsitellä ilmoituksella? Niiden yhteydessä oleviin, ilmoituksenvaraisuus-kynnyksen alle jääviin eläinsuojiin ei sovelleta eläinsuoja-asetusta.

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto

Demeca Oy:n lausunto koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain ja jätelain 118 §:n muuttamisesta, lausuntopyyntönumeron diaarinumero: VN/23928/2023

Demeca Oy kiittää ympäristöministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto. Demeca Oy:n lausunto koskee vain biokaasulaitosten hallinnollisia menettelyjä.

Aito hallinnollinen kevennys ilman ympäristönsuojelun tason heikentymistä tapahtuisi siirtämällä alle 20 000 tonnia maatalousperäisiä syötteitä käsittelevät biokaasulaitokset rekisteröinnin piiriin. Demeca Oy katsoo rekisteröintimenettelyn tarkoituksenmukaiseksi hallinnolliseksi menettelyksi.

Demeca Oy pitää hyvänä pyrkimystä selventää ja sujuvoittaa lainsäädäntöä. Hallituksen esitys on kuitenkin käytännön kannalta epäselvä tai jopa nykyistä tilannetta epäselvempi useassa kohdin.

1. Hallituksen esityksen mukaisesti tilan ulkopuolelta ei saisi ottaa vastaan (kasviperäisiä) rehujätteitä, mutta sen sijaan nurmea saisi ottaa vastaan. Käytännössähän siis ei saisi ottaa vastaan esimerkiksi nurmipaaleja, mikäli nurmi on kerätty rehuksi, mutta saisi taas ottaa vastaan, mikäli paalia ei ole kerätty rehuksi. HE:n mukaisena valvonta menee todella hankalaksi. Maatalouden ja ympäristön- sekä luonnonhoidon kasviperäiset syötteet ovat haitattomia, ovat ne sitten naatteja, vesikasvillisuuden niittojätteitä, nurmea tai nurmea rehujätteenä. Siten niiden vastaanotto tulisi sallia aina ilmoituksenvaraisessa toiminnassa. Jos naapurutilalta ei saisi tuoda ilmoituksenvaraisessa toiminnassa edes yhtä rehupaalia, niin kenenkään ei kannata lähteä ilmoituksenvaraiseen toimintaan.

Tuo ongelma ratkaistaisiin muuttamalla lakiesityksen teksti 9. ”Edellä 5 kohdassa tarkoitetun eläinsuojan tai sitä pienemmän eläinsuojan yhteyteen perustettava biokaasulaitos, jossa käsitellään oman eläinsuojan lantaa, kasviperäistä rehujätettä, maitohuoneen ja eläintenpitotilojen pesuvesiä sekä elintarvikkeeksi kelpaamatonta maitoa. Biokaasulaitoksessa saa käsitellä myös maa- ja metsätaloudessa syntyvää ympäristölle ja terveydelle haitatonta luonnonainesta tai sellaisesta koostuvaa jätettä.” tekstiksi ”Edellä 5 kohdassa tarkoitetun eläinsuoja tai sitä pienemmän eläinsuojan yhteyteen perustettava biokaasulaitos, jossa käsitellään tilan biohajoavia syötteitä. Biokaasulaitoksessa saa käsitellä myös maataloudessa sekä luonnon- ja ympäristönhoidossa muodostuvia kasviperäisiä materiaaleja sekä lantaa.”

Eläinsuojan ulkopuolelta tulevan lannan käsittelyn sallimisen ympäristöriskit ovat pitkälti teoreettisia. Mikäli toisten tilojen lantojen käsittelyä ei voitaisi katsoa sallittavaksi, tulisi kasviperäisten syötteiden käsittely kuitenkin sallia.

2. Lakiesitys on epäselvä eläinsuojan ja maatalon käsitteen välillä. Lakiesitys voisi tarkoittaa HE:n mukaisena esimerkiksi sitä, että saman omistajan tien toisella puolella olevasta eläinsuojasta ei voisi tuoda kuivalantaa biokaasulaitokseen ainakaan, mikäli eläinsuojat olisivat eri ympäristöluvilla. Ei ole mitenkään poikkeuksellista, että laajentava tila vuokraa lopettaneelta tilalta eläinsuojan, jolloin yhtä tilaan pyöritetään useammalla ympäristöluvalla. Ei ole tarkoituksenmukaista, että oman tilan lantoja

ei saisi käsitellä omassa biokaasulaitoksessa. Mikäli tämä ei ole mahdollista, niin tässä ei tapahdu sujuvoittamista.

3. On epäselvää mitä hallituksen esityksessä tarkoitetaan eläinsuojan yhteyteen perustamisella. Toisinaan maanviljelijöiden kannattaa perustaa biokaasulaitokselle oma yhtiö ja hallinnoida sitä täysin erillisenä eläinsuojasta. Silloin biokaasulaitoksen luvituksen ei tulisi vaikuttaa eläinsuojan lupaan/ilmoituspäätökseen, vaikka toimintojen välillä olisikin putkiyhteyksiä. Lannan varastointikapasiteetti pystytään tarvittaessa päivittämään luvan tai ilmoituksen selventämisellä, eli ilman päätöksen varsinaista avaamista.

Yleisesti todettakoon että maatalouden biokaasulaitos ei itsessään tuota hajuja ja vähentää suoraan varastoitavan lannan päästöjä. Hajua voi muodostua lyhytaikaisesti mikäli lantaa tuodaan ulkopuolelta, mutta mahdollinen hajun muodostuminen on lyhytaikaista.

Pekka Vinkki

Toimitusjohtaja

Eero Leppänen

Prosessisuunnittelija

Leppänen Eero
Demeca Oy